Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica Wydział Automatyki, Elektroniki Informatyki i Inżynierii Biomedycznej

Automatyczna segmentacja nerek

Projekt realizowany w ramach przedmiotu Techniki Obrazowania Medycznego

1 Cel projektu

Celem projektu jest automatyczna segmentacja obrazu nerek pozyskanego z tomografii komputerowej. Otrzymany obraz należy podzielić na trzy obszary: tło, nerkę oraz guz nowotworowy. Dane oraz fragmenty kodu do ładowania danych otrzymane zostały z repozytorium challenge'u KiTS19 (https://github.com/neheller/kits19).

2 Rozwój projektu

Pierwotne rozwiązanie problemu korzystało z modelu SVM. Jest on powszechnie stosowany w segmentacji obrazów medycznych i możliwe było znalezienie wielu artykułów naukowych opisujących jego wykorzystanie. Założono zaimplementowanie trzech głównych etapów: preprocessingu, treningu modelu SVM na zbiorze treningowym oraz walidacji na zbiorze testowym. Stosowana wtedy funkcja preprocessingu miała wszystkie funkcjonalności funkcji obecnie stosowanej, a także wyrównywała wymiarowość case'ów, co było wymagane przez SVM. Odbywało się to poprzez dodanie do case'ów o mniejszej liczbie slice'ów pustych slice'ów oznaczonych w całości jako 'tło', co nie wpływało na ostateczną dokładność modelu. Ostatecznie klasyfikacja polegała na klasyfikowaniu poszczególnych pikseli do określonej klasy - 'tło', 'nerka' lub 'nowotwór'. Niestety zaimplementowane rozwiązane posiadało określoną wadę - klasyfikacja nie zależała od sąsiadujących pikseli. Dlatego zdecydowano się na użycie sieci neuronowej w architekturze U-net.

3 Zaimplementowane rozwiązanie

Pomysł na rozwiązanie problemu klasyfikacji nerek i guza z obrazu tomografii komputerowej zakłada zaimplementowanie trzech głównych etapów: preprocessingu, treningu modelu SVM na zbiorze treningowym oraz walidacji na zbiorze testowym.

- 1. Preprocessing dla każdego przekroju kolejnych case'ów tworzymy maskę binarną za pomocą, której wytniemy część obrazu. Najpierw tworzymy kopię oryginalnego obrazu, przeprowadzamy adaptacyjne wyrównanie histogramu, przepuszczamy przez filtr medianowy, dokonujemy poprawy kontrastu poprzez funkcję gamma. Po tych procedurach dokonujemy pierwszej operacji wielokrotnego progowania metodą Otsu, wycinamy z oryginalnego obrazu obszar nas interesujący, następnie przeprowadzamy ponownie operację wyrównania histogramu oraz wielokrotnego progowania. Tak otrzymaną maskę poddajemy zamknięciu oraz usuwamy małe czarne punkty. Wyrównujemy histogram danych oryginalny, a następnie wycinamy interesujący nas obszar za pomocą otrzymanej maski.
- 2. Architektura modelu użyta została konwolucyjna sieć neuronowa w architekturze U-net. Nazwa pochodzi od dwóch "ścieżek" występujących w sieci. Jedna, w której warstwy przeprowadzają Upsampling i druga, która przeprowadza Downsampling.

Narysowana sieć w tej architekturze przypomina właśnie kształtem literę "U". Zamieszczony został na repozytorium wykres zastosowanego modelu. Sieci w architekturze U-net są powszechnie stosowane w zagadnieniach związanych z segmentacją obrazów biomedycznych, co związane jest z genezą ich pochodzenia, a konkretnie zaprezentowane zostały one jako koncept w artykule Olaf'a Ronneberger'a, Philipp'a Fischer'a i Thomas'a Brox'a pod tytułem 'U-Net: Convolutional Networks for Biomedical Image Segmentation'z 2015 roku.

3. Ewaluacja - ewaluacja została wykonana za pomocą odległości Hausdorff'a na 50 przypadkach. Obliczone zostanie odchylenie standardowe oraz średnia. Wyświetlone zostaną również przykładowe obrazy wraz z prawdziwą maską oraz przewidywaną przez model maską.

4 Podział obowiązków

- 1. Kuba Chrobociński implementacja modelu U-net i trenowanie
- 2. Adrian Bieliński preprocessing oraz informacje teoretyczne dotyczące modelu Unet
- 3. Agata Machałek model SVM oraz walidacja

5 Zaimplementowane funkcje

- preprocessing(case_nr, slice_nr_to_print)
  - Parametry:
    - * case_nr numer pacjenta.
    - * slice_nr_to_print użytkownik może wyrysować obraz przed preprocess'ingiem, po oraz użytą maskę binarną.
  - Wyjścia:
    - * result obraz znormalizowany.

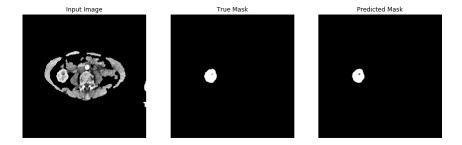
Na preprocessing składają się również dwie funkcje wewnętrzne:

- normalize(image)
  - Funkcja normalizująca wczytane obrazy z zakresu (0, 255)Int do (0,1)Float.
    - * Parametry:
      - · image obraz wejściowy.
    - * Wyjścia:
      - · result obraz znormalizowany.
- slice_pre(data_slice) Funkcja, która wykonuje preprocessing (opisany szczegółowo w punkcie "Zaimplementowane rozwiązanie") na pojedynczym slice.

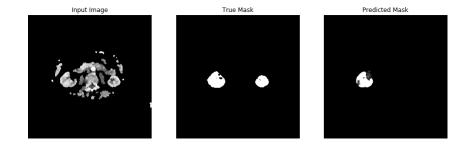
- * Parametry:
  - · data_slice wejściowy obraz (pojedynczy slice)
- * Wyjścia:
  - · data_preprocessed slice poddany preprocessingowi.
  - data_mask maska binarna stworzona w celu zmniejszenia obszaru zainteresowania.
- get_data(case_nr)
  - Parametry:
    - * case_nr numer pacjenta do wczytania
  - Funkcje wewnętrzne:
    - * get_case(case_nr) wczytuje dane obrazowe
    - * get_segment(case_nr) wczytuje segmentację danego pacjenta
  - Wyjścia:
    - * X macierz z danymi obrazowymi
    - * Y macierz z segmentacją
- prep_data(case_nr)
  - Parametry:
    - * case_nr numer pacjenta do wczytania
  - Wyjścia:
    - * data dane z odpowiednio dopasowanymi rozmiarami
    - * mask maska z odpowiednio dopasowanymi rozmiarami
- unet(pretrained_weights, input_size)
  - Parametr:
    - * pretrained_weights wczesniej wytrenowane wagi
    - * input_size rozmiar danych wejściowych
  - Wyjścia:
    - * model instancja modelu U-net

6 Wyniki

Otrzymana przez na sieć dawała rade z rozpoznawaniem nerek oraz tła, niestety większy problem wystąpił przy próbie rozpoznania nowotworu co jest kluczową częścią tego projektu. Poniżej przykładowe obrazu pacjenta numer 102. Widoczne na nim są dobrze nerki oraz tło. Niestety zdarzają się również slice'y, dla których występuje 'mgiełka'.

Rysunek 1. Przykładowy wynik o wysokiej poprawności

Rysunek 2. Przykładowy wynik o średniej poprawności

Rysunek 3. Przykładowy wynik z "mgiełką"

7 Dyskusja

- 1. Preprocessing zauważone zostały pewne błędy przy preprocessing'u polegające na wycięciu jednej z nerek w czasie obróbki dla niektórych z pacjentów. Należałoby odpowiednio przyjrzeć się tym przypadkom i dobrać inny zestaw filtrów lub zmienić parametry obecnie używanych. Należy dopracować również procedurę obróbki wstępnej aby guzy nowotworowe były bardziej widoczne.
- 2. Model prawdopodobnym jest możliwość zmniejszenia rozmiarów sieci bez spadku w wydajności co by się przyczyniło do zmniejszenia obciążenia sprzętowego. Należałoby przetestować taką możliwość. Przyjrzeć się również należy architekturze sieci i należy podjąć próbę lepszego dostrojenia parametrów.
- 3. Walidacja użycie większej ilości metryk.